

Skrypt dla uczestników szkolenia

Ocena opisowa ucznia klas 1-3

mgr Monika Dąbrowska

Ocenianie w klasach 1-3 w świetle artykułów prawnych

Najważniejszymi dokumentami regulującymi ocenianie w klasach najmłodszych jest:

- **Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty**

Art. 44i. 1. W klasach I-III szkoły podstawowej:

1) oceny bieżące z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3, są ustalane w sposób określony w statucie szkoły;

2) śródroczne i roczne oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3, a także śródroczna i roczna ocena klasyfikacyjna zachowania są ocenami opisowymi.

2. W klasach I-III szkoły podstawowej oceny bieżące z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3, mogą być ocenami opisowymi, jeżeli statut szkoły tak przewiduje.

7. Oceny bieżące oraz śródroczne, roczne i końcowe oceny klasyfikacyjne z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych oraz zajęć, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 3, a także śródroczne, roczne i końcowe oceny klasyfikacyjne zachowania dla:

- 1) ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym,
- 2) ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na niepełnosprawności sprzężone, uczęszczającego do szkoły, o której mowa w art. 18 ust. 1 pkt 2 lit. d ustawy - Prawo oświatowe

– są ocenami opisowymi.

Art. 44o. 1. Uczeń klasy I–III szkoły podstawowej otrzymuje w każdym roku szkolnym promocję do klasy programowo wyższej. 2. W wyjątkowych przypadkach, uzasadnionych poziomem rozwoju i osiągnięć ucznia w danym roku szkolnym lub stanem zdrowia ucznia, rada pedagogiczna może postanowić o powtarzaniu klasy przez ucznia klasy I–III szkoły podstawowej, na wniosek wychowawcy oddziału po zasięgnięciu opinii rodziców ucznia lub na wniosek rodziców ucznia po zasięgnięciu opinii wychowawcy oddziału. 3. Na wniosek rodziców ucznia i po uzyskaniu zgody

wychowawcy oddziału albo na wniosek wychowawcy oddziału i po uzyskaniu zgody rodziców ucznia rada pedagogiczna może postanowić o promowaniu ucznia klasy I i II szkoły podstawowej do klasy programowo wyższej również w ciągu roku szkolnego, jeżeli poziom rozwoju i osiągnięć ucznia rokuje opanowanie w jednym roku szkolnym treści nauczania przewidzianych w programie nauczania dwóch klas.

- **OBWIESZCZENIE MINISTRA EDUKACJI I NAUKI z dnia 10 listopada 2023 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych** (Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych)
- **Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej** wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej
<https://podstawaprogramowa.pl/Szkola-podstawowa-I-III-1>
- **Statut każdej szkoły**

Pamiętajmy o tym, że to statut szkoły reguluje kwestie oceniania uczniów w szkole, w której pracujemy i do niego musimy się odnosić oceniając naszych uczniów podczas bieżącej pracy jak i przy ocenie śródrocznej i rocznej. Statut oparty jest o ustawę, rozporządzenia i podstawę programową.

Każda szkoła pracuje na innym programie nauczania, dlatego oceny opisowe różnią się od siebie, w jednej szkole w klasie 1, 2 czy też 3 są realizowane inne treści, oczywiście zgodne z podstawą programową, ale mogą różnić się terminami wprowadzenia poszczególnych treści, np. mnożenie wprowadzane jest już w klasie 1 ale innej szkole może być dopiero w klasie 2.

W klasach 1-3 ocena śródroczna i roczna jest oceną opisową tworzoną na podstawie obserwacji z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb i możliwości uczniów.

Cele oceny opisowej:

- wskazanie postępów ucznia, jego mocnych stron, trudności, obszarów, które wymagają dodatkowego wsparcia,
- motywowanie ucznia do dalszej pracy,
- dawanie wskazówek do poprawy obszarów, w których uczeń ma trudności,
- dostosowanie metod, forma do indywidualnych potrzeb i możliwości ucznia,
- informowanie rodziców o potrzebach dziecka, aby mogli oni wspomóc swoje dziecko w procesie edukacyjnym,
- budowanie świadomości własnych możliwości,
- eliminowanie niezdrowej rywalizacji o oceny wśród uczniów.

Znaczenie oceny opisowej:

- wzmacnianie rozwoju emocjonalnego a co za tym idzie wzrost poczucia własnej wartości, eliminowanie niepotrzebnego stresu związanego z nauką, trudnościami w pewnych obszarach,
- komunikacja rodzic - nauczyciel – szkoła, informacje zawarte w ocenie opisowej lepiej obrazują postępy, trudności edukacyjne i zachowanie dziecka, co sprzyja lepszej komunikacji z rodzicami. Mają oni lepszy i pełniejszy obraz funkcjonowania swojego dziecka w szkole niż ocena cyfrowa.
- stymulowanie aktywności edukacyjnej,
- wyjaśnianie błędów, błędy nie są porażką, ale okazją do rozwoju. Wykazanie trudności i wskazówek do dalszej pracy daje możliwości lepszego rozwoju.

Nauczyciel tworzy ocenę opisową śródroczną na zakończenie pierwszego półrocza (styczeń/luty) oraz ocenę roczną (czerwiec). Podczas pisania oceny śródrocznej uwzględniamy wskazówki do dalszej pracy. Zazwyczaj podczas tej oceny mamy więcej miejsca na opisanie umiejętności, trudności naszego ucznia. Ocena roczna jest oceną, która występuje na świadectwie a miejsca na pisanie długich i szczegółowych opisów niestety w tym przypadku nie ma.

Sporządzając ocenę opisową śródroczną lub roczną uwzględniamy dwa elementy :

- zachowanie,
- umiejętności edukacyjnych.

Ocena opisowa jest zawsze oparta na obserwacji, analizie wyników sprawdzianów, kart pracy, pracy na zajęciach, motywacji, podejściu do nauki, pracy ucznia i różnych narzędzi diagnostycznych.

Ocena musi być:

- obiektywna i rzetelna,
- indywidualna i oparta na możliwościach ucznia,
- zrozumiała dla ucznia i rodzica, pisana prostym językiem,
- szczegółowa, unikajmy ogólników,
- oparta na pozytywnych cechach, nie unikamy negatywnych uwag, ale zwracajmy uwagę na sposób ich przekazania, uwzględnijmy poziom funkcjonowania ucznia,
- obejmować mocne strony ucznia i jego trudności.

Elementy oceny opisowej:

- zachowanie
- edukacja wczesnoszkolna – umiejętności nabyte z poszczególnych edukacji,
- wskazówki do dalszej pracy – pisane podczas oceny śródrocznej.

W części dotyczącej zachowania ucznia opisujemy m.in. poniższe obszary:

- obowiązkowość,
- systematyczność uczęszczania na zajęcia,
- stopień przygotowania do lekcji,
- punktualność,
- samodzielność,
- aktywność podczas zajęć,
- tempo pracy,
- kontakty z rówieśnikami, współpraca w grupie,
- kontakty z dorosłymi,
- zwroty grzecznościowe,
- radzenie sobie z emocjami,
- zaangażowanie w życie klasy i szkoły,
- niesienie pomocy innym,
- cechy wyróżniające ucznia,
- szczególne osiągnięcia

W części dotyczącej osiągniętych umiejętności z edukacji wczesnoszkolnej opisujemy w jakim stopniu uczeń opanował umiejętności, wymagania z poszczególnych edukacji.

Na końcu oceny opisowej warto jest napisać zdanie motywujące ucznia do dalszej pracy.

Oprócz powyższego skryptu do materiałów szkoleniowych dołączono w osobnym dokumencie wzór oceny opisowej dla klas 1-3 (zawierającą przykładowe określenia, wskazówki do dalszej pracy, zdania motywujące ucznia) oraz prezentację wyświetlaną podczas szkolenia.